Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

5. září 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Justiční spolupráce v trestních věcech – Směrnice (EU) 2016/343 – Článek 4 odst. 1 – Presumpce neviny – Označování na veřejnosti za vinného – Dohoda státního zástupce s pachatelem trestného činu – Vnitrostátní judikatura, podle níž se uvádí totožnost obviněných osob, které takovou dohodu neuzavřely – Listina základních práv – Článek 48“

Ve věci C-377/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Specializiran nakazatelen sad (specializovaný trestní soud, Bulharsko) ze dne 31. května 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 8. června 2018, v trestním řízení proti

AH,

PB,

CX,

KM,

PH,

za účasti:

MH,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení A. Arabadžev, předseda senátu, J.-C. T. von Danwitz a C. Vajda (zpravodaj), soudci,

generální advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, vedoucí oddělení,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 13. března 2019,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za německou vládu původně T. Henzem, E. Lankenauem a M. Hellmannem, jako zmocněnci, poté E. Lankenauem a M. Hellmannem, jako zmocněnci,

– za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s S. Faracim, avvocato dello Stato,

* Jednací jazyk: bulharština.

– za Evropskou komisi R. Troostersem a Y. G. Marinovou, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 13. června 2019,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 4 odst. 1 první věty směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/343 ze dne 9. března 2016, kterou se posilují některé aspekty presumpce neviny a práva být přítomen při trestním řízení před soudem (Úř. věst. 2016, L 65, s. 1), ve spojení s bodem 16 první větou a bodem 17 odůvodnění této směrnice.

2 Tato žádost byla předložena v rámci trestního řízení zahájeného proti AH, PB, CX, KM a PH ve věci jejich údajného členství v organizované zločinecké skupině.

Právní rámec

Unijní právo

Listina

3 Článek 48 Listiny základních práv Evropské unie (dále „Listina“), nadepsaný „Presumpce neviny a právo na obhajobu“, stanoví:

„1. Každý obviněný se považuje za nevinného, dokud jeho vina nebyla prokázána zákonným způsobem.

2. Každému obviněnému je zaručeno respektování práv na obhajobu.“

4 Vysvětlení k Listině základních práv (Úř. věst. 2007, C 303, s. 17) uvádí k článku 48 Listiny, že toto ustanovení odpovídá čl. 6 odst. 2 a 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“).

5 Článek 52 Listiny, nadepsaný „Rozsah a výklad práv a zásad“, v odstavci 3 stanoví:

„Pokud tato listina obsahuje práva odpovídající právům zaručeným [EÚLP], jsou smysl a rozsah těchto práv stejné jako ty, které jim přikládá uvedená úmluva. Toto ustanovení nebrání tomu, aby právo Unie poskytovalo širší ochranu.“

Směrnice 2016/343

6 Body 1, 4, 5, 9, 10, 16 a 48 odůvodnění směrnice 2016/343 uvádí:

„(1) Presumpce neviny a právo na spravedlivý proces jsou zakotveny v článcích 47 a 48 [Listiny], článku 6 [EÚLP], článku 14 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a článku 11 Všeobecné deklarace lidských práv.

[…]

(4) Provádění zásady vzájemného uznávání [rozsudků a jiných soudních rozhodnutí] předpokládá vzájemnou důvěru členských států v systémy trestního soudnictví ostatních členských států. Rozsah zásady vzájemného uznávání závisí na řadě činitelů, mezi něž patří mechanismy na ochranu práv podezřelých a obviněných osob a společné minimální normy nezbytné pro snazší uplatňování této zásady.

(5) Přestože jsou všechny členské státy stranami EÚLP a Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, zkušenosti ukazují, že tato skutečnost sama o sobě nezaručuje vždy dostatečnou úroveň důvěry v systémy trestního soudnictví jiných členských států.

[…]

(9) Cílem této směrnice je posílit právo na spravedlivý proces v trestním řízení stanovením společných minimálních pravidel pro některé aspekty presumpce neviny a právo být přítomen při řízení před soudem.

(10) Stanovením společných minimálních pravidel pro ochranu procesních práv podezřelých a obviněných osob tato směrnice usiluje o posílení důvěry členských států v systémy trestního soudnictví jiných členských států, a tím usnadňuje vzájemné uznávání rozhodnutí v trestních věcech. Tato společná minimální pravidla mohou rovněž vést k odstranění překážek volného pohybu občanů na území členských států.

[…]

(16) Presumpce neviny by byla porušena, pokud by veřejná prohlášení učiněná orgány veřejné moci nebo soudní rozhodnutí jiná než o vině označovala podezřelou nebo obviněnou osobu za vinnou, dokud její vina nebyla prokázána zákonným způsobem. Taková prohlášení nebo soudní rozhodnutí by neměla vzbuzovat dojem, že je taková osoba vinna. Tím by neměly být dotčeny úkony trestního stíhání, jejichž cílem je prokázat vinu podezřelé nebo obviněné osoby, jako je obvinění, ani soudní rozhodnutí, v jejichž důsledku se stává podmíněný trest vykonatelným, za podmínky, že je dodrženo právo na obhajobu. Rovněž by tím neměla být dotčena předběžná rozhodnutí procesní povahy, která přijímají justiční nebo jiné příslušné orgány a jež jsou založena na podezření či usvědčujících důkazech, jako jsou rozhodnutí o vyšetřovací vazbě, pokud taková rozhodnutí neoznačují podezřelou nebo obviněnou osobu za vinnou. Před přijetím předběžného rozhodnutí procesní povahy by měl příslušný orgán nejprve ověřit, zda jsou důkazy usvědčující podezřelou nebo obviněnou osobu dostatečně průkazné pro dotčené rozhodnutí, a rozhodnutí by tyto usvědčující důkazy mělo uvádět.

[…]

(48) Vzhledem k tomu, že tato směrnice stanoví minimální pravidla, měly by mít členské státy možnost rozšířit práva stanovená v této směrnici s cílem poskytnout vyšší úroveň ochrany. Úroveň ochrany poskytovaná členskými státy by nikdy neměla být nižší než normy stanovené Listinou nebo EÚLP v souladu s tím, jak je vykládají Soudní dvůr a Evropský soud pro lidská práva.“

7 Článek 1 směrnice 2016/343, nadepsaný „Předmět“, stanoví:

„Tato směrnice stanoví společná minimální pravidla týkající se:

a) některých aspektů presumpce neviny v trestním řízení;

b) práva být přítomen při trestním řízení před soudem.“

8 Článek 2 této směrnice, nadepsaný „Oblast působnosti“, stanoví:

„Tato směrnice se vztahuje na fyzické osoby podezřelé nebo obviněné v trestním řízení. Použije se ve všech stadiích trestního řízení od okamžiku, kdy se určitá osoba stane podezřelou nebo je obviněna ze spáchání trestného činu nebo údajného trestného činu, až do okamžiku nabytí právní moci konečného rozhodnutí o tom, zda tato osoba uvedený trestný čin spáchala.“

9 Článek 4 uvedené směrnice, nadepsaný „Označování na veřejnosti za vinného“, v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby do doby, než byla podezřelé nebo obviněné osobě prokázána vina zákonným způsobem, nebyla tato osoba ve veřejných prohlášeních orgánů veřejné moci a soudních rozhodnutích jiných než o vině označována za vinnou. Tím nejsou dotčeny úkony prováděné v rámci trestního stíhání, jejichž účelem je prokázat vinu podezřelé nebo obviněné osoby, ani předběžná rozhodnutí procesní povahy, která přijaly soudní nebo jiné příslušné orgány a jež jsou založena na podezření či na usvědčujících důkazech.“

10 Článek 14 téže směrnice, nadepsaný „Provedení ve vnitrostátním právu“, v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 1. dubna 2018. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.“

Bulharské právo

11 Podle článku 381 Nakazatelno-procesualen kodeks (trestní řád, dále jen „NPK“) má každý obviněný možnost po ukončení vyšetřování uznat vinu a uzavřít se státním zástupcem prostřednictvím svého advokáta dohodu o vině a trestu.

12 Článek 381 odst. 5 NPK stanoví:

„Dohoda musí být sjednána písemně a musí vyjadřovat shodu na těchto otázkách:

1. zda se skutek stal, zda byl spáchán obviněným, zda je obviněnému přičitatelný, zda je trestným činem, včetně jeho právní kvalifikace.

[…]“

13 Článek 381 odst. 7 NPK stanoví:

„Je-li řízení vedeno proti více osobám, mohou dohodu uzavřít pouze některé z těchto osob […]“

14 Článek 382 odst. 5 NPK stanoví:

„Soud může navrhnout změnu dohody, kterou projedná se státním zástupcem a s obhájci obviněných. Obviněnému se udělí slovo jako poslednímu“.

15 Podle čl. 382 odst. 7 NPK soud dohodu schválí, není-li v rozporu se zákonem a s dobrými mravy.

16 Podle čl. 383 odst. 1 NPK má schválená dohoda účinky pravomocného rozsudku.

17 Podle článků 12 až 14 zakona za graždanskata registracia (matriční zákon) mají bulharští státní příslušníci tři jména, a to jméno, patronymum a příjmení. Podle čl. 11 odst. 1 tohoto zákona je jim také přiděleno vnitrostátní identifikační číslo jakožto administrativní údaj, který umožňuje jednoznačně určit totožnost dotčené osoby.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

18 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že AH, PB, CX, KM, PH a MH jsou stíháni z důvodu jejich údajného členství v organizované zločinecké skupině působící v Sofii (Bulharsko) v období od listopadu 2014 do listopadu 2015. Cílem této skupiny bylo obohatit se výrobou falešných úředních dokladů nebo paděláním obsahu těchto dokumentů, a sice dokladů totožnosti a řidičských průkazů pro motorová vozidla. V obžalobě se uvádí, že těchto šest osob bylo členy organizované zločinecké skupiny a rozdělovalo si úkoly za účelem dosažení společného cíle trestné činnosti.

19 Pouze jedna z těchto osob, MH, vyjádřila přání uzavřít se státním zástupcem dohodu o vině a trestu výměnou za nižší trest.

20 Podle informací uvedených v předkládacím rozhodnutí pět dalších obviněných osob (dále jen „pět obviněných“) udělilo „procesní souhlas“ k tomu, aby MH se státním zástupcem uzavřel takovou dohodu, přičemž výslovně uvedly, že to neznamená, že tím uznávají svou vinu a vzdávají se svého práva na popření viny.

21 Z popisu skutečností v dohodě uzavřené mezi státním zástupcem a MH vyplývá, že MH byl spolu s pěti obviněnými členem organizované zločinecké skupiny. Všichni obvinění jsou v ní identifikováni stejným způsobem, tedy svým jménem, patronymem, příjmením a vnitrostátním identifikačním číslem. Jediný rozdíl v identifikaci těchto osob spočívá v tom, že MH je navíc identifikován také svým datem a místem narození, adresou, státní příslušností, etnickým původem, rodinným stavem a výpisem z rejstříku trestů.

22 V souladu s vnitrostátními procesními pravidly byla tato dohoda předložena ke schválení předkládajícímu soudu, který má pravomoc ji změnit.

23 V tomto ohledu se tento soud táže, zda je v souladu s čl. 4 odst. 1 směrnice 2016/343, aby v textu dohody dotčené ve věci v původním řízení bylo pět obviněných, kteří tuto dohodu neuzavřeli a jejichž věc pokračuje v standardním trestním řízení, jasně a výslovně označeno za členy dotčené organizované zločinecké skupiny a bylo identifikováno jménem, patronymem, příjmením a vnitrostátním identifikačním číslem.

24 Uvádí, že v souladu s ustálenou vnitrostátní judikaturou musí znění dohody o vině a trestu v plném rozsahu odpovídat znění obžaloby, v níž jsou všichni obvinění označeni jako spolupachatelé trestného činu. Uvedení spolupachatelů trestného činu může mít dále velký význam pro to, aby byly naplněny základní znaky skutkové podstaty dotčeného trestného činu, jelikož v souladu s bulharským právem jde o organizovanou zločineckou skupinu pouze v případě, že má alespoň tři členy.

25 Předkládající soud dále uvádí, že čl. 4 odst. 1 směrnice 2016/343 zakazuje soudním orgánům označovat obviněnou osobu za vinnou v jiném rozhodnutí, než je rozhodnutí o její vině. Táže se, zda je pět obviněných, proti nimž je vedeno standardní trestní řízení, označeno za vinné v případě, že jsou v rozhodnutí soudu jakožto spolupachatelé dotčeného trestného činu označeni svým jménem, patronymem a příjmením a svým vnitrostátním identifikačním číslem.

26 Za těchto podmínek se Specializiran nakazatelen sad (specializovaný trestní soud, Bulharsko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je vnitrostátní judikatura, která vyžaduje, aby byl v textu dohody o vině a trestu (uzavřené v rámci trestního řízení) jako pachatel dotčeného trestného činu uveden nejen obviněný, který se k uvedenému trestnému činu doznal a který je stranou této dohody, ale rovněž ostatní obvinění jako spolupachatelé tohoto trestného činu, kteří stranami této dohody nejsou, k činu se nedoznali a je proti nim vedeno standardní trestní řízení, ale kteří souhlasili s tím, aby prvně uvedený tuto dohodu uzavřel, slučitelná s čl. 4 odst. 1 první větou směrnice 2016/343 ve spojení s první větou bodu 16 odůvodnění a s bodem 17 odůvodnění této směrnice?“

27 Rozhodnutím ze dne 22. června 2018 rozhodl předseda Soudního dvora o přednostním projednání věci podle čl. 53 odst. 3 jednacího řádu Soudního dvora.

K předběžné otázce

28 Úvodem je třeba uvést, že i když žádost o rozhodnutí o předběžné otázce upřesňuje, že pět obviněných udělilo „procesní souhlas“ k tomu, aby MH uzavřel se státním zástupcem dohodu o vině a trestu výměnou za snížení trestu, je třeba uvést, že Soudní dvůr není tázán na případnou slučitelnost vnitrostátní právní úpravy, která případně podmiňuje schválení takové dohody soudem souhlasem těchto osob, s unijním právem.

29 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 4 odst. 1 směrnice 2016/343 vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby dohoda, v níž obviněný doznává svou vinu výměnou za snížení trestu a která musí být schválena vnitrostátním soudem, výslovně jmenovala jako spolupachatele dotčeného trestného činu nejen tuto osobu, ale i další obviněné, kteří svou vinu nedoznali, a je proti nim vedeno samostatné trestní řízení.

K použitelnosti směrnice 2016/343

30 Úvodem je třeba zkoumat, zda se směrnice 2016/343 použije v takové věci, o jakou se jedná v původním řízení.

31 Zaprvé je nesporné, že je tato směrnice použitelná *ratione temporis*. V tomto ohledu postačí konstatovat, že dohoda dotčená ve věci v původním řízení dosud nebyla předkládajícím soudem schválena a k případnému schválení tedy nutně dojde po uplynutí lhůty k provedení směrnice 2016/343, tedy po 1. dubnu 2018.

32 Zadruhé směrnice 2016/343 je rovněž použitelná *ratione personae*. Podle svého článku 2 se tato směrnice se vztahuje na fyzické osoby podezřelé nebo obviněné v trestním řízení. Použije se ve všech stadiích trestního řízení od okamžiku, kdy se určitá osoba stane podezřelou nebo je obviněna ze spáchání trestného činu nebo údajného trestného činu, až do okamžiku nabytí právní moci konečného rozhodnutí o tom, zda tato osoba uvedený trestný čin spáchala.

33 Z předkládacího rozhodnutí přitom vyplývá, že pět obviněných ve věci v původním řízení je stíháno v trestním řízení a konečné rozhodnutí o vině za dotčený trestný čin dosud nebylo vydáno.

34 Zatřetí se uvedená směrnice uplatní *ratione materiae*, jelikož dohoda dotčená ve věci v původním řízení spadá do kategorie „soudních rozhodnutí jiných než o vině“ podle čl. 4 odst. 1 směrnice 2016/343. Taková dohoda, kterou uzavře státní zástupce s obviněným, totiž je po schválení soudem považována za soudní rozhodnutí, jak uvedl i generální advokát v bodech 37 až 42 svého stanoviska.

35 Dohoda dotčená ve věci v původním řízení dále nerozhoduje o vině pěti obviněných. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že pouhá skutečnost, že se tato dohoda vyslovuje k vině MH, nemůže vyloučit, že bude rozhodnutí ve vztahu k pěti obviněným kvalifikováno jako rozhodnutí „jiné než rozhodnutí o vině“. Jak totiž uvedl předkládající soud, tatáž dohoda může být meritorním rozhodnutím pro osobu, která ji uzavřela, a která v ní tedy může být označována za vinnou, avšak není takovým rozhodnutím pro ostatní obviněné, kteří dohodu neuzavřeli. Jiný výklad čl. 4 odst. 1 směrnice 2016/343 by vedl k tomu, že pět obviněných by již nemělo nárok na záruky stanovené tímto ustanovením. Takový výklad by byl v rozporu s cílem směrnice ve smyslu bodu 9 odůvodnění této směrnice, a sice posílením práva na spravedlivý proces v trestním řízení.

K povinnosti uvedené v čl. 4 odst. 1 první větě směrnice 2016/343

36 Článek 4 odst. 1 první věta směrnice 2016/343 stanoví, že členské státy jsou povinny přijmout opatření nezbytná k zajištění toho, aby do doby, než bude podezřelé nebo obviněné osobě prokázána vina zákonným způsobem, nebyla tato osoba zejména v soudních rozhodnutích jiných než rozhodnutích o vině označována za vinnou.

37 Z bodu 16 odůvodnění směrnice 2016/343 vyplývá, že cílem tohoto ustanovení je zajistit dodržování presumpce neviny. Taková soudní rozhodnutí by proto podle tohoto bodu odůvodnění neměla vzbuzovat dojem, že je tato osoba vinna.

38 V této souvislosti je dále třeba poznamenat, že cílem směrnice 2016/343 je, jak vyplývá z jejího článku 1 a bodu 9 odůvodnění, stanovit společná minimální pravidla platná pro trestní řízení, jež se týkají některých aspektů presumpce neviny a práva být přítomen před soudem (rozsudek ze dne 19. září 2018, Milev, C-310/18 PPU, EU:C:2018:732, bod 45).

39 Jak vyplývá z bodů 4, 5 a 10 odůvodnění této směrnice, má tato směrnice posílit důvěru členských států v systémy trestního soudnictví jiných členských států.

40 Ačkoli čl. 4 odst. 1 směrnice 2016/343 ponechává členským státům určitý prostor pro uvážení při přijímání opatření nezbytných pro účely tohoto ustanovení, jak vyplývá z bodu 48 odůvodnění této směrnice, nic to nemění na tom, že úroveň ochrany poskytovaná členskými státy nesmí být nikdy nižší, než poskytují normy stanovené Listinou a EÚLP, a zejména normy týkající se presumpce neviny.

41 V tomto ohledu je třeba uvést, že zásada presumpce neviny je zakotvena v článku 48 Listiny, který – jak vyplývá z vysvětlení k Listině – odpovídá čl. 6 odst. 2 a 3 EÚLP. Z toho vyplývá, že v souladu s čl. 52 odst. 3 Listiny je třeba pro účely výkladu článku 48 Listiny zohlednit čl. 6 odst. 2 a 3 EÚLP jakožto minimální úroveň ochrany [obdobně k článku 17 Listiny viz rozsudek ze dne 21. května 2019, Komise v. Maďarsko (Požívací práva k zemědělské půdě), C-235/17, EU:C:2019:432, bod 72 a citovaná judikatura].

42 Vzhledem k tomu, že směrnice 2016/343 a judikatura týkající se článku 48 Listiny neobsahuje konkrétní vodítka k tomu jak určit, zda je určitá osoba v soudním rozhodnutí označena za vinnou, je třeba pro účely výkladu čl. 4 odst. 1 směrnice 2016/343 vycházet z judikatury Evropského soudu pro lidská práva týkající se čl. 6 odst. 2 EÚLP.

43 Evropský soud pro lidská práva v tomto ohledu dospěl k závěru, že zásada presumpce neviny je porušena, jestliže soudní rozhodnutí či úřední akt týkající se osoby obviněného v případě, že nebyl vydán pravomocný odsuzující rozsudek, jasným způsobem konstatuje, že dotčená osoba spáchala předmětný trestný čin. Tento soud v této souvislosti zdůraznil význam formulace zvolené soudními orgány, jakož i konkrétních okolností, za jakých byla tato formulace použita, a povahy či kontextu předmětného řízení (v tomto smyslu viz ESLP, 27. února 2014, Karaman v. Německo, CE:ECHR:20140227JUD001710310, bod 63).

44 Uvedený soud uznal, že ve složitých trestních řízeních, která se týkají několika podezřelých, jež nemohou být souzeni společně, je možné, že vnitrostátní soud musí za účelem posouzení viny obviněných nezbytně zmínit účast třetích osob, které pak možná budou souzeny samostatně. Upřesnil však, že jakkoli skutečnosti týkající se účasti třetích osob musí být uvedeny, dotčený soud by neměl uvést více informací, než je nezbytné k analyzování právní odpovědnosti osob, o nichž rozhoduje. Tento soud kromě toho zdůraznil, že odůvodnění soudních rozhodnutí musí být formulováno tak, aby se zabránilo možnému předčasnému rozhodnutí o vině dotčených třetích osob, které by mohlo ohrozit spravedlivé posouzení obvinění vznesených proti nim v jiném řízení (v tomto smyslu viz rozsudek ESLP ze dne 27. února 2014, Karaman v. Německo, CE:ECHR:20140227JUD001710310, body 64 a 65; viz také rozsudek ESLP ze dne 23. února 2016, Navalnyj a Oficerov v. Rusko, CE:ECHR:2016:0223JUD004663213, bod 99).

45 S ohledem na tuto judikaturu a jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 91 svého stanoviska, je třeba čl. 4 odst. 1 směrnice 2016/343 vykládat v tom smyslu, že nebrání tomu, aby v takové dohodě, jako je dohoda dotčená ve věci v původním řízení, která musí být schválena vnitrostátním soudem, byla zmíněna účast jiných obviněných, než je ten, který tuto dohodu uzavřel, a uznal tak svou vinu, a kteří budou souzeni zvlášť, a identifikovala je, je-li jejich uvedení v dohodě nezbytné ke kvalifikaci právní odpovědnosti osoby, která uvedenou dohodu uzavřela, a uvádí-li tato dohoda jasným způsobem, že tyto jiné osoby jsou stíhány v rámci samostatného trestního řízení a jejich vina nebyla zákonným způsobem prokázána.

46 V tomto ohledu je třeba za účelem přezkumu, zda byla dodržena zásada presumpce neviny, vždy analyzovat soudní rozhodnutí a jeho odůvodnění jako celek a ve světle zvláštních okolností, za nichž bylo přijato. Jak uvedla Komise na jednání, jakékoliv výslovné konstatování o nevině společně obviněných osob v jedné části soudního rozhodnutí by postrádalo smysl, pokud by ostatní části tohoto rozhodnutí mohly být chápány jako předčasné vyjádření jejich viny.

47 Předkládající soud v tomto případě uvádí, že podle vnitrostátního práva se o organizovanou zločineckou skupinu jedná v případě, že jsou jejími členy alespoň tři osoby. Z předkládacího rozhodnutí tedy podle všeho s výhradou ověření, které musí provést předkládající soud, vyplývá, že uvést pět obviněných v dohodě dotčené ve věci v původním řízení jako spolupachatele trestného činu bylo nezbytné k prokázání toho, že je MH vinen z členství v organizované zločinecké skupině.

48 Dohoda dotčená ve věci v původním řízení, která byla předložena předkládajícímu soudu ke schválení, však podle všeho jasným způsobem neuvádí, že oněch pět obviněných je stíháno zvlášť a jejich vina nebyla zákonným způsobem prokázána, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu. Bez takového upřesnění může tato dohoda tyto osoby označovat v rozporu s čl. 4 odst. 1 směrnice 2016/343 za vinné, ačkoli jejich vina dosud nebyla zákonným způsobem prokázána.

49 Z předkládacího rozhodnutí přitom vyplývá, že předkládající soud má na základě vnitrostátního práva možnost změnit znění uvedené dohody při jejím schvalování. Za těchto podmínek čl. 4 odst. 1 této směrnice vyžaduje, aby dohoda dotčená ve věci v původním řízení byla případně schválena až po její změně, kdy v ní bude jasně uvedeno, že pět obviněných je stíháno v samostatném trestním řízení a jejich vina nebyla zákonným způsobem prokázána.

50 Za těchto podmínek je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 4 odst. 1 směrnice 2016/343 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby dohoda, v níž obviněný doznává svou vinu výměnou za snížení trestu a která musí být schválena vnitrostátním soudem, výslovně jmenovala jako spolupachatele dotčeného trestného činu nejen tuto osobu, ale i další obviněné, kteří svou vinu nedoznali a je proti nim vedeno samostatné trestní řízení, je-li jejich uvedení v této dohodě nezbytné ke kvalifikaci právní odpovědnosti osoby, která uvedenou dohodu uzavřela, a uvádí-li tato dohoda jasným způsobem, že tyto jiné osoby jsou stíhány v rámci samostatného trestního řízení a jejich vina nebyla zákonným způsobem prokázána.

K nákladům řízení

51 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Článek 4 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/343 ze dne 9. března 2016, kterou se posilují některé aspekty presumpce neviny a práva být přítomen při trestním řízení před soudem, musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby dohoda, v níž obviněný doznává svou vinu výměnou za snížení trestu a která musí být schválena vnitrostátním soudem, výslovně jmenovala jako spolupachatele dotčeného trestného činu nejen tuto osobu, ale i další obviněné, kteří svou vinu nedoznali a je proti nim vedeno samostatné trestní řízení, je-li jejich uvedení v této dohodě nezbytné ke kvalifikaci právní odpovědnosti osoby, která uvedenou dohodu uzavřela, a uvádí-li tato dohoda jasným způsobem, že tyto jiné osoby jsou stíhány v rámci samostatného trestního řízení a jejich vina nebyla zákonným způsobem prokázána.

Podpisy.